

Uchwała nr IV/15/2026
Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu
z dnia 21 stycznia 2026 r.

w sprawie opinii o prawidłowości planowanej kwoty długu przedstawionej w uchwale Rady Gminy Malczyce nr XXII/170/2025 z dnia 30 grudnia 2025 r. w sprawie wieloletniej prognozy finansowej Gminy Malczyce na lata 2026-2037 oraz w uchwale Rady Gminy Malczyce nr XXII/171/2025 z dnia 30 grudnia 2025 r. w sprawie uchwalenia budżetu Gminy Malczyce na 2026 rok

Na podstawie art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz.U. z 2025 r. poz. 7) w związku z art. 230 ust. 4 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2025 r. poz. 1483, z późn.zm.), Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu, w osobach:

- 1) Joanna Radziewa — przewodnicząca,
- 2) Ewa Pudło — członek,
- 3) Michał Bernaś — członek,

wyduje opinię pozytywną z zastrzeżeniami

o prawidłowości planowanej kwoty długu przedstawionej w uchwale Rady Gminy Malczyce nr XXII/170/2025 z dnia 30 grudnia 2025 r. w sprawie wieloletniej prognozy finansowej Gminy Malczyce na lata 2026-2037 oraz w uchwale Rady Gminy Malczyce nr XXII/171/2025 z dnia 30 grudnia 2025 r. w sprawie uchwalenia budżetu Gminy Malczyce na 2026 rok.

Uzasadnienie

I. Zgodnie z art. 230 ust. 4 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2025 r. poz. 1483, z późn. zm.), zwanej dalej „u.f.p.”, regionalna izba obrachunkowa na podstawie przyjętej przez jednostkę samorządu terytorialnego wieloletniej prognozy finansowej oraz uchwały budżetowej przedstawia opinię o prawidłowości planowanej kwoty długu. W opinii regionalna izba obrachunkowa ocenia prawidłowość planowanej kwoty długu, a w szczególności poziom kształtowania się wskaźników zadłużenia w okresie spłaty długu.

Na podstawie danych zawartych w przedłożonej wieloletniej prognozie finansowej oraz uchwale budżetowej na 2026 rok, Skład Orzekający ustalił, że:

1. Wieloletnią prognozę finansową opracowano na lata 2026–2037. Integralną częścią prognozy finansowej jest prognoza kwoty długu, która została opracowana dla całego okresu jego spłaty
2. Prognozowane na 2026 rok kwoty dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów ogółem są zgodne z kwotami ujętymi w uchwale budżetowej na rok 2026.
3. Zaplanowane w uchwale na 2026 rok wydatki bieżące (37.717.788,59 zł) przewyższają zaplanowane dochody bieżące (36.322.987,10 zł) o kwotę 1.394.801,49 zł, co oznacza niezachowanie realizacji, o której mowa w art. 242 ust. 1 u.f.p., jednakże z uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej przedłożonej wynika, że w latach 2022-2029 suma przekroczeń tej relacji w poszczególnych latach nie będzie wyższa od sumy nadwyżek wynikających z tej relacji w poszczególnych latach.
4. Na 2026 rok zaplanowano budżet deficytowy oraz przychody zwiększające dług. W kolejnych latach dług będzie się zmniejszał prognozowane są budżety nadwyżkowe – nadwyżki budżetowe w wysokości równej rozchodom.
5. Według uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej kwota długu na koniec 2026 r. wyniesie 11.140.000 zł.
6. W 2026 r. relacja spłat zobowiązań finansowych i wydatków na obsługę długu do planowanych dochodów bieżących pomniejszonych o dotacje i środki przeznaczone na cele bieżące, o której mowa w art. 243 u.f.p., wyniesie 4,59%, natomiast indywidualny wskaźnik zdolności spłaty zadłużenia

Gminy 11,24%. Również w kolejnych latach objętych prognozą (2027–2037) wyliczona w oparciu o prognozowane w uchwale wielkości relacja, o której mowa w art. 243 u.f.p., zostanie zachowana.

Skład Orzekający zwraca uwagę, że z przedłożonej uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej wynika, że zaciągnięcie zobowiązania stanowiącego źródło finansowania deficytu planowanego na 2026 rok spowoduje wzrost zadłużenia Gminy (z kwoty 9.486.534,22 zł do kwoty 11.140.000,00 zł). W kolejnych latach, tj. w okresie spłaty długu istotny wpływ na kształtowanie się dopuszczalnego wskaźnika zdolności spłaty zadłużenia Gminy, o którym mowa w art. 243 u.f.p., będzie miała realizacja nadwyżek operacyjnych (różnica między dochodami bieżącymi a wydatkami bieżącymi) w prognozowanych w uchwale wielkościach. Założono, że w latach 2027-2037 osiągane będą nadwyżki operacyjne w wysokości od 1,6 mln zł do 2,4 mln zł, przy planowanym na 2026 deficycie operacyjnym w wysokości 1,4 mln zł i przewidywanym wykonaniu w 2025 r. deficytu operacyjnego w wysokości 0,4 zł. Prognozowanie takich wartości nadwyżek wynika m.in. z przyjęcia założenia, że w 2027 roku dochody bieżące będą wyższe od dochodów bieżących planowanych na 2026 rok o 6,6% natomiast wydatki bieżące w 2027 będą niższe od wydatków bieżących planowanych na 2026 o 1,8%. W objaśnieniach do uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej wskazano, że „Władze Gminy Malczyce przewidują znaczące oszczędności w budżecie na 2027 r. W tym celu konieczne będzie podjęcie szeregu działań oszczędnościowych w 2026 roku, których efekty finansowe będą widoczne w kolejnym roku. Władze zamierzają szukać oszczędności w zakresie oświaty i promocji, dotacji i wydatków pozostających poza podstawowymi obowiązkami samorządu oraz innych obszarów, które zostaną określone na podstawie wnikliwej analizy struktury wydatków w trakcie roku budżetowego”, nie odniesiono się przy tym szczegółowo do przyjętego poziomu wzrostu dochodów bieżących.

Podkreślić należy, że przy tak przyjętych założeniach w roku 2030 dopuszczalny wskaźnikiem spłaty jest tylko nieznacznie wyższy od relacji spłat zobowiązań do dochodów. Różnica ta wynosi 0,50 punktu procentowego (dalej jako „p.p.”). W roku 2028 i 2029 oraz w latach 2031-2033 różnica ta kształtuje się na poziomie od 1,2% do 1,5% p.p.

Nawet niewielkie zmiany w realizacji budżetu w poszczególnych latach mogą zatem spowodować obniżenie dopuszczalnego wskaźnika zdolności spłaty zadłużenia a w konsekwencji niezachowanie przez Gminę relacji wynikającej z art. 243 u.f.p. Wskazuje się zatem na konieczność stałego monitorowania sytuacji finansowej Gminy, a w szczególności wielkości kształtujących poziom ww. relacji. Gmina powinna podejmować działania mające na celu maksymalizację nadwyżki operacyjnej w latach objętych wieloletnią prognozą finansową. Nieosiągnięcie prognozowanych wartości może skutkować przekroczeniem dopuszczalnego wskaźnika zdolności spłaty zadłużenia Gminy i brakiem możliwości uchwalenia budżetu na kolejne lata.

Niniejsza opinia, zgodnie z art. 230 ust. 4 u.f.p., podlega publikacji przez jednostkę samorządu terytorialnego na zasadach określonych w ustawie z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2022 r. poz. 902) w terminie 7 dni od dnia jej otrzymania.

Od niniejszej uchwały przysługuje zgodnie z art. 20 ust. 1 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych odwołanie do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu w terminie 14 dni od dnia doręczenia uchwały.

Przewodnicząca
Składu Orzekającego

Joanna Radzieja